

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ

պարոն ԳԱԼՈՒՍՏ ՍԱՀԱԿՅԱՆԻՆ

Հարգելի պարոն Սահակյան

Ձեզ ենք ներկայացնում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության եզրակացությունը Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի պատգամավորներ Հեղինե Բիշարյանի, Մհեր Շահգեղյանի և Հովհաննես Մարգարյանի՝ օրենսդրական նախաձեռնության կարգով ներկայացրած «Չեռնոբիլի ատոմային էլեկտրակայանի և այլ միջուկային աղետներից տուժած քաղաքացիների սոցիալական պաշտպանության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի (*Պ-1059-19.09.2016-ՍՀ-010/0*) վերաբերյալ:

Հայաստանի Հանրապետությունում հաշվառված՝ ՉԱԷԿ-ի վթարի հետևանքների վերացման աշխատանքների մասնակիցների մեծ մասը համարվում է զինվորական ծառայության պարտականություն կատարելիս հաշմանդամ դարձած անձ, որոնց սոցիալական պաշտպանության հարցերը կարգավորվում են «Զինծառայողների և նրանց ընտանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով: Այլ անձանց սոցիալական խնդիրները, որոնց հաշմանդամությունը կապված է ՉԱԷԿ-ի վթարի հետևանքների վերացման աշխատանքներին մասնակցելու հետ, կարգավորվում են «Հայաստանի

Հանրապետությունում հաշմանդամների սոցիալական պաշտպանության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով:

«Զինծառայողների և նրանց ընտանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 3-րդ հոդվածը, մասնավորապես, ամրագրում է, որ. «զինծառայողներին հավասարեցված անձինք են՝ վարժական հավաքների կանչված զինապարտները, նրանց վրա տարածվում են սույն օրենքի 31, 33 (չորրորդ մաս), 34 (չորրորդ մաս), 35, 36 (առաջին մաս), 38, 39, 40 հոդվածներով նախատեսված դրույթները»: Մասնավորապես, նրանք օգտվում են անվճար որակյալ բժշկական օգնություն ստանալու, ջրահեռացման, աղբահանության ու ռադիոյի բաժանորդային վարձերը 50 տոկոս զեղչով վճարելու և քաղաքային ուղևորատար տրանսպորտի բոլոր տեսակներով՝ անկախ սեփականության ձևից (բացի տաքսիից), անվճար երթևեկելու իրավունքից:

Միաժամանակ, համաձայն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2011 թվականի մայիսի 5-ի N 668-Ն որոշման, զինվորական ծառայողական պարտականությունները կատարելիս (այդ թվում՝ պահեստագործի վարժական հավաքների և զորահավաքների ընթացքում ՉԱԷԿ-ի վթարի վերացման աշխատանքներին մասնակցելու հետևանքով) հաշմանդամ դարձած և զինվորական կենսաթոշակ ստանալու իրավունք ունեցող անձինք ստանում են ամենամսյա դրամական օգնություն (պարգևավճար): Այս կատեգորիային պատկանող անձինք, համաձայն ԱՊՀ երկրների միջև 1993 թվականին կնքված միջպետական համաձայնագրի, օգտվում են նաև ԱՊՀ երկրների տարածքում տարեկան մեկ անգամ արտոնյալ պայմաններով երթևեկելու իրավունքից:

Անկախ հաշմանդամության պատճառից՝ ՉԱԷԿ-ի վթարի հետևանքների վերացման աշխատանքների մասնակից հաշմանդամները, համաձայն «Հայաստանի Հանրապետությունում հաշմանդամների սոցիալական պաշտպանության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի, օգտվում են բոլոր տեսակի պրոթեզային իրերի (բացառությամբ թանկար-

ժեք մետաղներից պատրաստվող ատամնապրոթեզների) անվճար պատվիրման, նորոգման և ստացման իրավունքից (հոդված 31): Հաշմանդամություն ունեցող անձինք (1-ին և 2-րդ խմբեր) օգտվում են նաև քաղաքային ուղևորատար էլեկտրատրանսպորտով անվճար երթևեկելու արտոնությունից:

Հարկ ենք համարում նշել, որ ՉԱԷԿ-ի մասնակցի կարգավիճակ տրամադրելու կարգը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2016 թվականի սեպտեմբերի 29-ի «Չեռնոբիլի ատոմային էլեկտրակայանի վթարի հետևանքների վերացման աշխատանքների մասնակցի կարգավիճակ տրամադրելու կարգը հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազոր մարմին ճանաչելու մասին» N 1011-Ն որոշմամբ:

Օրենքի նախագծի տեքստի վերաբերյալ հայտնում ենք, որ՝

1. 2-րդ հոդվածի 1-ին մասում «ենթաօրենսդրական ակտերով» բառերն անհրաժեշտ է փոխարինել «իրավական ակտերով» բառերով՝ նկատի ունենալով այն հանգամանքը, որ «Իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նման ակտերի տեսակ սահմանված չէ.

Նախագծի 4-րդ հոդվածում՝

1) վերնագրում «բժշկական օգնության» բառերն անհրաժեշտ է փոխարինել «բժշկական օգնության և սպասարկման» բառերով՝ հիմք ընդունելով «Բնակչության բժշկական օգնության և սպասարկման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 1-ին հոդվածի 1-ին մասի պահանջները.

2) առաջին նախադասությունում «բժշկական օգնության և դիսպանսերիզացիայի առողջապահական կազմակերպություններում ըստ բնակության վայրի» բառերն անհրաժեշտ է փոխարինել «ստանալու բնակչությանը պետության կողմից երաշխավորված բժշկական օգնություն և սպասարկում» բառերով՝ հիմք ընդունելով «Բնակչության բժշկական օգնության և սպասարկման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 1-ին հոդվածի 1-ին մասի,

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2004 թվականի մարտի 4-ի N 318-Ն որոշման և Հայաստանի Հանրապետության առողջապահության նախարարի 2013 թվականի հոկտեմբերի 31-ի N 68-Ն հրամանի պահանջները:

«Դիսպանսերիզացիա» եզրույթն անհրաժեշտ է հասել, քանի որ դիսպանսերային (շարունակական) հսկողության ծառայությունը բժշկական օգնության և սպասարկման գործընթացի բաղկացուցիչն է և առանձնացնելու կամ հատուկ նշելու անհրաժեշտություն չկա, իսկ բժշկի ազատ ընտրության սկզբունքի հիման վրա շահառուները բժշկական օգնություն և սպասարկում կարող են ստանալ իրենց ընտրությամբ բժշկական օգնություն և սպասարկում իրականացնող այն հաստատություններում, որոնք Հայաստանի Հանրապետության առողջապահության նախարարության հետ ունեն պետության կողմից երաշխավորված բժշկական օգնություն և սպասարկում իրականացնելու վերաբերյալ կնքված պայմանագիր:

3) երկրորդ նախադասությունը հասկանալի չէ, քանի որ, եթե խոսքն անձին հաշմանդամ ճանաչելու, ներառյալ պատճառական կապ որոշելու մասին է, ապա այդ հարաբերությունները կարգավորվում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006 թվականի մարտի 2-ի N 276-Ն որոշմամբ սահմանված կարգով: Ինչ վերաբերում է ռազմաբժշկական հանձնաժողովին նման լիազորություններ վերապահելուն, ապա դա չի բխում «Պաշտպանության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի պահանջներից, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության նախարարի 2013 թվականի ապրիլի 8-ի N 410-Ն հրամանի դրույթներից: Միաժամանակ հայտնում ենք, որ պետության կողմից երաշխավորված անվճար և արտոնյալ պայմաններով բժշկական օգնություն և սպասարկում ստանալու համար բավական է միայն ՉԱԷԿ-ի վթարի հետևանքների վերացման աշխատանքներին մասնակից լինելը՝ համաձայն գործող իրավական ակտերի:

3. Նախագծի 4-րդ և 5-րդ հոդվածների միջև առկա է որոշակի հակասություն, մասնավորապես, 4-րդ հոդվածում սահմանվում է շահառու խմբի բժշկական օգնություն և

սպասարկում ստանալու իրավունքը, իսկ 5-րդ հոդվածում միայն ամենամյա բժշկական հետազոտություն անցնելու իրավունքը, ինչը ներառված է բժշկական օգնության և սպասարկման իրավունքի մեջ:

4. Նախագծի 2-րդ գլխի վերնագիրն անհրաժեշտ է համապատասխանեցնել գլխի բովանդակությանը՝ հիմք ընդունելով «Իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 41-րդ հոդվածի 2-րդ մասի պահանջները:

5. Նախագծի 5-րդ հոդվածի՝

1) վերնագրում «և հաշմանդամ դարձած» բառերն անհրաժեշտ է հանել, քանի որ հաշմանդամների սոցիալական պաշտպանության հետ կապված իրավահարաբերություններն արդեն իսկ կարգավորված են «Հայաստանի Հանրապետությունում հաշմանդամների սոցիալական պաշտպանության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով.

2) 1-ին մասի՝

ա. 1-ին ենթակետում պարզ չէ, թե համապատասխան մասնագետների ներգրավման միջոցով ինչպիսի անվճար ամենամյա բժշկական հետազոտության մասին է խոսքը: Անվճար դեղերի ստացման իրավունքը նախատեսելիս առաջարկվում է հստակեցնել, արդյոք բժշկի դեղատոմսում նշված ցանկացած դեղ համարվելու է անվճար տրամադրման ենթակա, թե՛ ոչ, բացի այդ՝ ինչ կարգով դրանք պետք է տրվեն անձին,

բ. 2-րդ ենթակետը տարրնթերցման տեղիք է տալիս, մասնավորապես, տրված խմբագրությամբ ստացվում է, որ անվճար դեղ ստանալու իրավունքը տրամադրվում է տարին մեկ անգամ, այլ ոչ թե ըստ անհրաժեշտության, միաժամանակ պարզ չէ շահառուի մոտ ճառագայթային հիվանդության բուժման, թե ցանկացած այլ հիվանդությամբ բուժման համար են տրամադրվելու անվճար դեղեր: Միաժամանակ տեղեկացնում ենք, որ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006 թվականի նոյեմբերի 23-ի N 1717-Ն որոշման

համաձայն, Չեռնոբիլի ատոմակայանի վթարի վերացման աշխատանքների մասնակիցներն իրավունք ունեն 50 տոկոս զեղչով ձեռք բերել դեղեր.

3) 3-րդ մասում կիրառված «ընտանիք» եզրույթը պետք է սահմանվի տվյալ օրենքի նախագծում կիրառվող իմաստով: Հարկ է նշել, որ անվճար բժշկական օգնության և սպասարկման տրամադրումը, ներառյալ ատամնապրոթեզավորում, առողջարանային բուժում, ինչպես նաև անվճար դեղեր ձեռք բերելու իրավունքի վերապահումը ՉԱԷԿ-ի և միջուկային այլ աղետների հետևանքների վերացմանը մասնակցած, վթարից զոհված, ճառագայթային հիվանդությունից մահացած անձանց ընտանիքների անդամներին, կառաջացնի Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեից լրացուցիչ ծախսերի կատարման անհրաժեշտության: Հարկ է նշել, որը այդ նպատակով ֆինանսական միջոցներ նախատեսված չէ ինչպես Հայաստանի Հանրապետության 2017 թվականի պետական բյուջեի նախագծով, այնպես էլ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2016 թվականի հուլիսի 7-ի N 723-Ն որոշմամբ հաստատված Հայաստանի Հանրապետության 2017-2019 թվականների պետական միջևաժամկետ ծախսերի ծրագրով:

Ելնելով շարադրվածից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը հաշվի առնելով նաև այն հանգամանքը, որ նախագծով առաջարկվող սոցիալական երաշխիքները հիմնականում արդեն իսկ կարգավորված են, նպատակահարմար չի համարում ներկայացված օրենքի նախագծի ընդունումը:

Միաժամանակ հայտնում ենք, որ, ներկայացված օրենքի նախագիծը Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովում քննարկելիս, հարակից զեկուցմամբ հանդես կգա Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարար Արտեմ Ասատրյանը:

Օրենքի ընդունման դեպքում օրենքի ընդունումից հետո վեցամսյա ժամկետում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2004 թվականի մարտի 4-ի N 318-Ն և 2006

թվականի նոյեմբերի 23-ի N 1717-Ն որոշումներում կկատարվեն համապատասխան փոփոխություններ և լրացումներ:

Կից ներկայացվում են օրենքի նախագծի կարգավորման ազդեցության գնահատման եզրակացությունները:

Հարգանքով՝

ԿԱՐԵՆ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ

«Չեռնոբիլի ատոմային էլեկտրակայանի և այլ միջուկային աղետներից տուժած քաղաքացիների սոցիալական պաշտպանության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի ընդունման դեպքում

«Չեռնոբիլի ատոմային էլեկտրակայանի և այլ միջուկային աղետներից տուժած քաղաքացիների սոցիալական պաշտպանության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի ընդունումը բյուջետային լրացուցիչ հատկացումների առկայության դեպքում դրական ազդեցություն կունենա առողջապահության բնագավառի վրա, հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ կընդլայնվի անվճար բժշկական օգնություն և սպասարկում ստանալու իրավունք ունեցող անձանց շրջանակը, ինչն էլ իր հերթին կնպաստի բնակչության առողջության պահպանմանը:

ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԱՍԻՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«Չեռնոբիլի ատոմային էլեկտրակայանի և այլ միջուկային աղետներից տուժած քաղաքացիների սոցիալական պաշտպանության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի բնապահպանության բնագավառում կարգավորման

1. «Չեռնոբիլի ատոմային էլեկտրակայանի և այլ միջուկային աղետներից տուժած քաղաքացիների սոցիալական պաշտպանության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի (այսուհետ՝ Օրենք) ընդունման արդյունքում շրջակա միջավայրի օբյեկտների՝ մթնոլորտի, հողի, ջրային ռեսուրսների, ընդերքի, բուսական և կենդանական աշխարհի, հատուկ պահպանվող տարածքների վրա բացասական հետևանքներ չեն առաջանա:

2. Օրենքի նախագծի չընդունման դեպքում շրջակա միջավայրի օբյեկտների վրա բացասական հետևանքներ չեն առաջանա:

3. Օրենքի նախագիծը բնապահպանության ոլորտին չի առնչվում և ոլորտը կանոնակարգող իրավական ակտերով ամրագրված սկզբունքներին և պահանջներին չի հակասում:

Օրենքի կիրարկման արդյունքում բնապահպանության բնագավառում կանխատեսվող հետևանքների գնահատման և վարվող քաղաքականության համեմատական վիճակագրական վերլուծություններ կատարելու անհրաժեշտությունը բացակայում է:

**ՀԱԿԱԿՈՌՈՒՊՏԻՈՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ
ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ**

**«Չեռնոբիլի ատոմային էլեկտրակայանի և այլ միջուկային աղետներից տուժած
քաղաքացիների սոցիալական պաշտպանության մասին» Հայաստանի
Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ**

«Չեռնոբիլի ատոմային էլեկտրակայանի և այլ միջուկային աղետներից տուժած քաղաքացիների սոցիալական պաշտպանության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագիծն իր մեջ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2009 թվականի հոկտեմբերի 22-ի «Նորմատիվ իրավական ակտերի նախագծերի հակակոռուպցիոն բնագավառում կարգավորման ազդեցության գնահատման իրականացման կարգը հաստատելու մասին» թիվ 1205-Ն որոշմամբ հաստատված կարգի 9-րդ կետով նախատեսված որևէ կոռուպցիոն գործոն չի պարունակում:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

**«Չեռնոբիլի ատոմային էլեկտրակայանի և այլ միջուկային աղետներից տուժած
քաղաքացիների սոցիալական պաշտպանության մասին» Հայաստանի Հանրապետության
օրենքի նախագծի մրցակցության բնագավառում կարգավորման ազդեցության գնահատման**

«Չեռնոբիլի ատոմային էլեկտրակայանի և այլ միջուկային աղետներից տուժած քաղաքացիների սոցիալական պաշտպանության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծով (այսուհետ՝ Նախագիծ) նախատեսվում է կարգավորել 1986թ.-ի Չեռնոբիլի էլեկտրակայանի վթարի և այլ միջուկային աղետների հետևանքներից տուժած անձանց տրվող արտոնությունների և փոխհատուցումների հետ կապված հարաբերությունները:

Նախագծով կարգավորվող շրջանակները չեն առնչվում որևէ առանձին ապրանքային շուկայի հետ, ուստի և Նախագծի ընդունմամբ որևէ առանձին ապրանքային շուկայում մրցակցային դաշտի վրա ազդեցություն չի կարող:

Հիմք ընդունելով նախնական փուլի արդյունքները՝ արձանագրվել է Նախագծի ընդունմամբ մրցակցության միջավայրի վրա *ազդեցություն չհայտնաբերվելու* եզրակացություն:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«Չեռնոբիլի ատոմային էլեկտրակայանի և այլ միջուկային աղետներից տուժած քաղաքացիների սոցիալական պաշտպանության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի (այսուհետ՝ Նախագիծ)՝ տնտեսական, այդ թվում՝ փոքր և միջին ձեռնարկատիրության բնագավառում կարգավորման ազդեցության գնահատման Նախագծի՝ գործարար և ներդրումային միջավայրի վրա կարգավորման ազդեցության գնահատման նպատակով իրականացվել են նախնական դիտարկումներ:

Գնահատման նախնական փուլում պարզ է դարձել, որ Նախագծով նախատեսվում է կարգավորել 1986թ.-ի Չեռնոբիլի էլեկտրակայանի վթարի և այլ միջուկային աղետների հետևանքներից տուժած անձանց տրվող արտոնությունների և փոխհատուցումների խնդիրը:

Նախագծի ընդունման և կիրարկման արդյունքում գործարար և ներդրումային միջավայրի վրա նախատեսվում է **չեզոք ազդեցություն:**

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«Չեռնոբիլի ատոմային էլեկտրակայանի և այլ միջուկային աղետներից տուժած քաղաքացիների սոցիալական պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի՝ բյուջետային բնագավառում կարգավորման ազդեցության գնահատման վերաբերյալ

«Չեռնոբիլի ատոմային էլեկտրակայանի և այլ միջուկային աղետներից տուժած քաղաքացիների սոցիալական պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի (այսուհետ՝ Նախագիծ) ընդունումը ՀՀ պետական բյուջեի եկամուտների վրա կլինի չեզոք, իսկ ծախսերի մասով կհանգեցնի ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսական միջոցների հատկացման անհրաժեշտության, որի գնահատականը հնարավոր չէ տալ համապատասխան տեղեկատվության բացակայության պատճառով:

Միաժամանակ հայտնում ենք, որ Նախագծի ընդունումը համայնքների բյուջեների եկամուտների և ծախսերի վրա կունենա չեզոք ազդեցություն:

Եզրակացություն

«ԱԺ պատգամավորներ Հեղինե Բիշարյանի, Մհեր Շահգեղյանի և Հովհաննես Մարգարյանի կողմից օրենսդրական նախաձեռնության կարգով ներկայացված «Չեռնոբիլի ատոմային էլեկտրակայանի և այլ միջուկային աղետներից տուժած քաղաքացիների սոցիալական պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի՝ սոցիալական պաշտպանության ոլորտում կարգավորման ազդեցության գնահատման

«ԱԺ պատգամավորներ Հեղինե Բիշարյանի, Մհեր Շահգեղյանի և Հովհաննես Մարգարյանի կողմից օրենսդրական նախաձեռնության կարգով ներկայացված «Չեռնոբիլի ատոմային էլեկտրակայանի և այլ միջուկային աղետներից տուժած քաղաքացիների սոցիալական պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի սոցիալական պաշտպանության ոլորտում կարգավորման ազդեցության գնահատումը կատարվել է «Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 27.1 հոդվածի և ՀՀ կառավարության 2010 թվականի հունվարի 14-ի թիվ 18-Ն որոշման համաձայն:

Նախագծի սոցիալական ազդեցության գնահատումը կատարվել է սոցիալական պաշտպանության ոլորտի բնութագրիչների և դրանց ինդիկատորների հիման վրա:

Նախագիծը՝

- ա) ռազմավարական կարգավորման ազդեցության տեսանկյունից ունի չեզոք ազդեցություն,
- բ) շահառուների վրա կարգավորման ազդեցության տեսանկյունից՝ դրական ազդեցություն:

Պ-1059-19.09.2016-ՍՀ-010/0

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ

ՉԵՌՆՈՐԲԻԼԻ ԱՏՈՄԱՅԻՆ ԷԼԵԿՏՐՈԿԱՅԱՆԻ ԵՎ ԱՅԼ ՄԻՋՈՒԿԱՅԻՆ ԱՂԵՏՆԵՐԻՑ
ՏՈՒԺԱԾ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆՆԵՐԻ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

ԳԼՈՒԽ 1

Ընդհանուր դրույթներ

Հոդված 1. Օրենքի կարգավորման առարկան եւ գործողության ոլորտը

1. Սույն օրենքը կարգավորում է Հայաստանի Հանրապետության այն քաղաքացիների իրավունքների ու շահերի պաշտպանության հետ կապված հարաբերությունները, որոնք տուժել են՝ մասնակցելով Չեռնոբիլի ատոմային էլեկտրակայանի (այսուհետ՝ ՉԱԷԿ) վթարից եւ միջուկային այլ աղետների հետեւանքների վերացման աշխատանքներին:

2. Սույն օրենքով նշված անձանց տրվող արտոնություններն ու փոխհատուցումները տարածվում են սույն օրենքի 3-րդ հոդվածում նշված քաղաքացիների խմբերի վրա:

Հոդված 2. ՉԱԷԿ-ի վթարի եւ այլ միջուկային աղետների հետեւանքներից տուժած քաղաքացիների սոցիալական պաշտպանության վերաբերյալ օրենսդրությունը

1. ՉԱԷԿ-ի վթարից եւ այլ միջուկային աղետներից տուժած քաղաքացիների սոցիալական պաշտպանությունն ապահովվում է սույն օրենքով եւ սույն օրենքից բխող ենթաօրենսդրական ակտերով:

Հոդված 3. ՉԱԷԿ-ի վթարի եւ միջուկային այլ աղետների հետեւանքներից տուժած քաղաքացիների խմբերը

1. Սույն օրենքի դրույթները տարածվում են չեռնոբիլյան վթարի եւ այլ միջուկային աղետների հետեւանքներից տուժած քաղաքացիների հետեւյալ խմբերի վրա

1) Անձինք, որոնք հիվանդացել են ճառագայթային հիվանդությամբ՝ կապված ՉԱԷԿ-ի վթարի հետեւանքների վերացման աշխատանքներին մասնակցելու հետ, ինչպես նաեւ այն քաղաքացիները, որոնք ճանաչվել են հաշմանդամ եւ հաշմանդամությունը կապվել է անմիջականորեն Չեռնոբիլյան վթարի ազդեցության հետ, այդ թվում՝

2) անձինք (ժամանակավորապես ուղարկված կամ գործուղված), որոնք մասնակցել են Չեռնոբիլի վթարի վերացման աշխատանքներին,

3) զինծառայողներ, ներքին գործերի մարմինների աշխատակիցներ, զինապարտներ, որոնք կանչված են եղել հատուկ հավաքների՝ աշխատելու այդ ժամանակաշրջանում ախտահարված գոտում, Չեռնոբիլի վթարի հետեւանքների վերացման նպատակով

2. Անձինք (ժամանակավորապես ուղարկված կամ գործուղված), որոնք 1986-1987թթ. մասնակցել են ՉԱԷԿ-ի վթարի հետեւանքների վերացման աշխատանքներին ախտահարված գոտում, զինծառայողներ, ներքին գործերի մարմինների աշխատողներ եւ զինապարտներ, որոնք կանչվել են հատուկ հավաքների՝ այդ ժամանակաշրջանում վթարի վերացման աշխատանքներին մասնակցելու համար:

3. Անձինք (ժամանակավորապես ուղարկված կամ գործուղված), որոնք 1988-1989թթ. մասնակցել են Չեռնոբիլի վթարի հետեւանքների վերացման աշխատանքներին ախտահարված գոտում, զինձառայողներ, ներքին գործերի մարմինների աշխատողներ եւ զինապարտներ, որոնք կանչվել են հատուկ հավաքների՝ այդ ժամանակաշրջանում վթարի վերացման աշխատանքներին մասնակցելու համար:

4. Անձինք, /ժամանակավորապես ուղարկված կամ գործուղված/, այդ թվում զինձառայողներ եւ զինապարտներ՝ զորակոչված հատուկ հավաքների, ոստիկանության, պետանվտանգության, անձնակազմերի աշխատակիցներ, որոնք 1957-1958/1959-1961/ թթ. Անմիջապես մասնակցություն են ունեցել 1957թ. «Մայակ» արտադրական միավորման վթարի հետեւանքների վերացման աշխատանքներին:

5. Անձինք, որոնք մասնակցել կամ տուժել են քաղաքացիական եւ ռազմական նշանակության միջուկային այլ օբյեկտների վթարների հետեւանքների վերացման արդյունքում:

Հոդված 4. ՉԱԷԿ-ի վթարի եւ միջուկային այլ աղետների հետեւանքներից տուժած քաղաքացիների բժշկական օգնության եւ ճառագայթային ազդեցությունից պաշտպանվածության իրավունքը

ՉԱԷԿ-ի վթարի եւ միջուկային այլ աղետների հետեւանքներից տուժած քաղաքացիները իրավունք ունեն բժշկական օգնության եւ դիսպանսերիզացիայի առողջապահական կազմակերպություններում ըստ բնակության վայրի: Այդ անձանց մասնագիտացված բուժօգնությունը ապահովում, նրանց հիվանդության եւ հաշմանդամության պատճառական կապը որոշում են ՀՀ պաշտպանության նախարարության կենտրոնական ռազմաբժշկական հանձնաժողովի եւ ՀՀ առողջապահության նախարարության ճառագայթային բժշկության եւ այրվածքների գիտական կենտրոնի կողմից տրված եզրակացությունների հիման վրա: Եթե ՀՀ առողջապահության նախարարության ճառագայթային բժշկության եւ այրվածքների գիտական կենտրոնը չունի համապատասխան մասնագետներ, ապա հիվանդն ուղեգրվում է այլ առողջապահական կազմակերպություն:

Գլուխ 2. Փոխհատուցում եւ արտոնություններ ՉԱԷԿ-ի վթարի հետեւանքներից տուժած անձանց

Հոդված 5. Ճառագայթային հիվանդությամբ հիվանդացած եւ հաշմանդամ դարձած անձանց արտոնությունները

1. Սույն օրենքի առաջին գլխի 3-րդ հոդվածում նշված անձինք իրավունք ունեն՝

1) Անվճար ամենամյա բժշկական հետազոտման՝ համապատասխան մասնագետների ներգրավմամբ

2) Ամեն տարի անվճար դեղորայքի ձեռքբերման (բժշկի դեղատոմսով)

3) Անվճար ատամնապրոթեզավորման (բացառությամբ պրոթեզի թանկարժեք մետաղից)

4) Անվճար առողջարանային ուղեգրերի ապահովման՝ ՀՀ կառավարության սահմանված կարգով

2. Անձինք, որոնց հիվանդությունները պայմանավորված են նրանց ծնողների ճառագայթված լինելով, երաշխավորվում են սույն օրենքով նախատեսված փոխհատուցումները եւ արտոնությունները:

3. Սույն հոդվածում նշված արտոնությունները վերաբերում են ՉԱԷԿ-ի եւ միջուկային այլ աղետների հետեւանքների վերացմանը մասնակցած, վթարից զոհված եւ ճառագայթային հիվանդությունից մահացածների ընտանիքների անդամներին՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Հոդված 6. ՉԱԷԿ-ի վթարի եւ միջուկային այլ աղետների հետեւանքների վերացման աշխատանքներին մասնակիցների օգնություն ստանալու իրավունքը

ՉԱԷԿ-ի վթարի եւ միջուկային այլ աղետների հետեւանքների վերացման աշխատանքներին մասնակցածները ստանում են ամենամսյա դրամական օգնություն՝ ՀՀ կառավարության սահմանած կարգով եւ չափով:

Հոդված 7. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2017 թվականի հունվարի 1-ից:

ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ

«Չեռնոբիլի ատոմային էլեկտրակայանի եւ այլ միջուկային աղետներից տուժած քաղաքացիների սոցիալական պաշտպանության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի ընդունման անհրաժեշտության

Օրենքի նախագծի ընդունումը բխում է ԱՊՀ երկրների շրջանակներում ընդունված «Չեռնոբիլի ԱԷԿ-ի եւ այլ միջուկային աղետների եւ վթարների հետեւանքով ճառագայթահարման ենթարկված քաղաքացիների սոցիալական պաշտպանության մասին» համաձայնագրի դրույթներից, որը Հայաստանի Հանրապետության կողմից վավերացվել է դեռեւս 1994 թվականին:

1986թ. ապրիլի 26-ի Չեռնոբիլի ԱԷԿ-ի վթարը մարդկության խոշորագույն տեխնոգեն աղետներից մեկն էր: Շուրջ 3000 հայորդիներ մեր հանրապետությունից մասնակցեցին այդ աղետի հետեւանքների վերացման աշխատանքներին:

Աղետի հետեւանքների վերացման աշխատանքների 3000 մասնակիցներից 400-ը մահացել են, 1600-ից ավելին դառնել են հաշմանդամներ են, որի արդյունքում ճառագայթված ծնողներից ծնվել են տարբեր արատներով բազմաթիվ երեխաներ:

Օրենքի նախագծով կարգավորվում է Չեռնոբիլի էլեկտրակայանի վթարի եւ այլ միջուկային աղետների հետեւանքներից տուժած անձանց տրվող արտոնությունների եւ փոխհատուցումների խնդիրը: